

KUOPIO

Kuopion kaupunki
Hyvinvoinnin edistäminen

Sisällys

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	1
Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut	3
Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut	12
Taidepalvelut	23
Talouden toteuma tammi-elokuu 2019 ja talousennuste 2019	29
Investointiosan seuranta 31.8.2019 ja ennuste v. 2019	30
Mittarit	31

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkankaan katsaus ajalta 1.1.-31.8.2019

Toiminta (lyhyesti)

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen toiminnan ennustetaan pääosin toteutuvan suunnitellusti. Kuopion museon peruskorjaus- ja laajennushanke on edennyt suunnitellusti, samoin palvelujen suunnittelu sekä yhteistyön kehittäminen kirjaston kanssa. Myös Kuntolaakson rakentaminen etenee suunnitellusti. Uuden uimahallin osalta on tehty palvelumuotoilua tukemaan asiakkaiden omaehtoista liikkumista ja uuden kassa- ja kuluvalvontajärjestelmän myötä asiakkaiden lipputuotteiden hankinta siirtyy osittain digitaalisiin järjestelmiin. Savilahden tapahtuma- ja liikuntakeskuksen toteutussuunnittelu etenee myös suunnitellusti.

Teatterissa alkuvuodesta sattunut vesivahingon vuoksi jouduttiin perumaan useita näytöksiä ja kuluvan vuoden tulotavoite alittuu tämän vuoksi. Vuokramenoista ei saada huojennusta, koska kyseessä oli äkillinen vahinko. Kaupungilla ei ole keskeytysvakuutusta, joka korvaisi menetetyt lipputulot.

Liikuntapaikkapalveluissa uuden ylipainehallin suunniteltu valmistumisaika oli 1.6.2019, mutta se siirtyi 1.11.2019. Vastaavasti Lippumäen jäähallin suunniteltu sulkeminen oli 31.5.2019. Kuopion kaupungin ja Tuplajäät Oy välisessä sopimuksessa on mainittu, että Lippumäen jäähalli menee kiinni, kunnes Tuplajäät Oy rakentama hanke valmistuu. Lippumäen jäähalli suljettiin elokuussa.

Kuntolaakson pysäköintilaitos otetaan käyttöön 1.9.2019 ja pysäköintilaitoksen vuokrat tulevat liikuntapaikkapalveluiden maksettaviksi, vuokran osalta tehdään loppuvuodesta talousarviomuutosesitys.

Kuvakukko jouduttiin sulkemaan ilmastointijärjestelmän uudistamisen vuoksi helmikuun puolesta välistä syyskuun loppuun saakka. Toiminnan keskeytyksestä johtuvat tulojen menetykset saadaan katettua vuokrasäästöillä.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Toimintakatteen ylitysennuste on n. 350 000 € (100,9 %), joka koostuu kolmesta tekijästä:

Teatterin tulotavoite alittuu n. 150 000 €, joka johtuu alkuvuodesta sattuneesta vesivahingosta. Alkuvuodesta jouduttiin vesivahingon vuoksi perumaan useita näytöksiä. Tulotavoitteen alittumiseen vaikuttaa myös Äidinmaa ja Bernarda Albantalon -esitysten myynti, jotka eivät ole toteutuneet tavoitteiden mukaisesti.

Musiikkikeskuksen toimintakulujen ennustetaan ylittyvän n. 120 000 €, joka johtuu henkilöstön pitkistä sairauslomista ja siitä johtuvista tilapäisten muusikoiden kuluista, orkesterin ohjelmiston ja markkinointikanavien uudistamisesta.

Kuntolaakson pysäköintilaitoksen vuokrat lähtevät kirjautumaan liikuntapaikkapalveluiden menoihin 1.9.2019 lukien, yhteensä 183 800 €

Osa em. ylityksistä saadaan katettua mm. Lippumäen ylipainehallin vuokraan varatulla määrärahalta, hallin käyttöönotto on siirtynyt aiemmin suunnitellusta aikataulusta.

Ylityksistä tullaan tekemään talousarviomuutosesitys myöhemmin syksyllä.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiseksi

Asiakasmäärän toteutuminen syksyllä varsinkin liikuntapaikkapalveluissa ja taidepalveluissa vaikuttaa olennaisesti ko. yksiköiden toiminnan ja talouden toteutumiseen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Millaisia toiminnan tai palvelun laatuun liittyviä riskejä tai haasteita operatiivisessa toiminnassa tunnistettu vuoden 2019 kuluessa? Onko havaituissa riskeissä uusia tai ennakoimattomia kohteita?

OstaVerkossa –projektiin liittyvien sähköisten maksutapojen lisääntymisen vuoksi tulee linjata asiakaspalvelusteet, joissa hyvät ja automatisoidut kassatoiminnot pitää jatkossa olla.

Asukastupien asiakaspääteet ovat vanhentuneet eikä niille voida määrittää automatisoitua ja keskitettyä ylläpitomallia. Laitteistokanta tulisi yhdenmukaistaa keskitetyn tietohallinnon linjausten mukaisesti niin, että käyttäjien tietosuoja (ml. GDPR) ja tietoturva voidaan taata.

Kuluvana vuonna tapahtuneiden vesivahinkojen (teatteri, Pyörön kirjasto, Jynkän koulu) vuoksi tulisi kaupungin linjata mahdollisen vakuutuksen ottaminen ko. vahinkojen varalle.

Millaisia seuranta- ja raportointimenetelmiä tai muita hyviä käytänteitä palvelualueen oman toiminnan sisäisessä valvonnassa on käytössä?

Työhyvinvointisuunnitelmat on laadittu ja niiden avulla on pystytty tarttumaan keskeisiin henkilöstöä kuormittaviin tekijöihin, suunnitelmia käydään ja seurataan aktiivisesti läpi vastuualueiden johtotiimeissä ja työhyvinvointitoimikunnissa.

Edellisen osavuosisraportoinnin yhteydessä toimialat raportoivat sopimuksenhallinnan kehitystarpeista. Entä onko käytössänne sopimusten valvontaan ja seurantaan kohdistuvia toimenpiteitä tai käytänteitä, jotka mielestänne ovat erityisen toimivia ja tehokkaita?

Tällä hetkellä palvelualueilla on runsaasti sopimuksia, joiden keskitetty systemaattinen tarkistaminen on resurssien riittämättömyyden vuoksi haasteellista. Laskituksen ja laskujen kautta sopimuksen hallinta toteutuu, muutoin sopimuksen hallintaa voidaan toteuttaa pistotarkastuksin, joka vastuualueiden tehtävänä.

Miten palvelualueen omaa riskienhallintaa ja sisäisen valvonnan kehittämistä voitaisi paremmin tukea ja auttaa (konkreettiset ehdotukset)?

Tietojärjestelmien kehittäminen siten, että tiedolla johtaminen mahdollistuu tehokkaasti esim. htv- ja sairauspoissaolojen seurantaraportit eivät ole vielä esimiesten saatavilla.

Esimiesten systemaattinen kouluttaminen toimintaa ohjaavien asioiden osalta.

ICT-laiterekisterin ajantasaistaminen ja yhdenmukaistaminen.

Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut

Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentusen katsaus ajalta 1.1.-31.8.2019

Toiminta (lyhyesti)

Kirjasto-, liikuntapaikka- ja museopalveluiden toiminnan ennustetaan pääosin toteutuvan suunnitellusti. Kuopion museon peruskorjaus- ja laajennushanke on edennyt suunnitellusti, samoin palvelujen suunnittelu sekä yhteistyön kehittäminen kirjaston kanssa. Myös Kuntolaakson rakentaminen ja toiminnan suunnittelu etenee suunnitellusti. Uuden uimahallin osalta on tehty palvelumuotoilua tukemaan asiakkaiden omaehtoista liikuttamista ja uuden kassa- ja kulunvalvontajärjestelmän myötä asiakkaiden lipputuotteiden hankinta siirtyy osittain digitaalisiin järjestelmiin. Savilahden tapahtuma- ja liikuntakeskuksen toteutussuunnittelu etenevät myös suunnitellusti.

Liikuntapaikkapalveluissa uuden Lippumäen liikuntakeskuksen ylipainehallin suunniteltu valmistumisaika oli 1.6.2019, mutta se siirtyy 1.11.2019. Vastaavasti Lippumäen jäähallin suunniteltu sulkeminen oli 31.5.2019. Kuopion kaupungin ja Tuplajäät Oy välisessä sopimuksessa on mainittu, että Lippumäen jäähalli menee kiinni, kunnes Tuplajäät Oy rakentama hanke valmistuu. Lippumäen jäähalli suljettiin elokuussa.

Kuntolaakson pysäköintilaitos otetaan käyttöön 1.9.2019 ja pysäköintilaitoksen vuokrat tulevat liikuntapaikkapalveluiden maksettaviksi, vuokran osalta tehdään loppuvuodesta talousarviomuutosesitys.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Toimintakatteen ylitysennuste on n. 90 000 € (100,4 %). Kuntolaakson pysäköintilaitoksen vuokrat lähtevät kirjautumaan liikuntapaikkapalveluiden menoihin 1.9.2019 lukien, yhteensä 183 800 €. Ylityksestä osa saadaan katettua mm. Lippumäen ylipainehallin vuokraan varatulla määrärahalla, hallin käyttöönotto on siirtynyt aiemmin suunnitellusta aikataulusta. Ylityksestä tullaan tekemään talousarviomuutosesitys myöhemmin syksyllä.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiseksi

Asiakasmäärän toteutuminen syksyllä varsinkin liikuntapaikkapalveluissa vaikuttaa olennaisesti ko. yksiköiden toiminnan ja talouden toteutumiseen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Millaisia toiminnan tai palvelun laatuun liittyviä riskejä tai haasteita operatiivisessa toiminnassa tunnistettu vuoden 2019 kuluessa? Onko havaituissa riskeissä uusia tai ennakoimattomia kohteita?

OstaVerkossa –projektiin liittyvien sähköisten maksutapojen lisääntymisen vuoksi tulee linjata asiakaspalvelupisteet, joissa hyvät ja automatisoidut kassatoiminnot pitää jatkossa olla.

Kuluvana vuonna tapahtuneiden vesivahinkojen (Pyörön kirjasto) vuoksi tulisi kaupungin linjata mahdollisen vakuutuksen ottaminen ko. vahinkojen varalle.

Millaisia seuranta- ja raportointimenetelmiä tai muita hyviä käytänteitä palvelualueen oman toiminnan sisäisessä valvonnassa on käytössä?

Työhyvinvointisuunnitelmat on laadittu ja niiden avulla on pystytty tarttumaan keskeisiin henkilöstöä kuormittaviin tekijöihin, suunnitelmia käydään ja seurataan aktiivisesti läpi vastualueiden johtotiimeissä ja työhyvinvointitoimikunnissa.

Toiminnan tavoitteiden toteutumista sekä toimintamalleja ja -tapoja seurataan, arvioidaan ja kehitetään aktiivisesti. Valvontaa suoritetaan pistokokein.

Edellisen osavuosisraportoinnin yhteydessä toimialat raportoivat sopimuksenhallinnan kehitystarpeista. Entä onko käytössänne sopimusten valvontaan ja seurantaan kohdistuvia toimenpiteitä tai käytänteitä, jotka mielestänne ovat erityisen toimivia ja tehokkaita?

Tällä hetkellä omatoimisen hyvinvoinnin palvelujen runsaasti sopimuksia, joiden keskitetty systemaattinen tarkistaminen on resurssien riittämättömyyden vuoksi haasteellista. Laskutuksen ja laskujen kautta sopimuksen hallinta toteutuu, muutoin sopimuksen hallintaa voidaan toteuttaa pistotarkastuksin, joka vastualueiden tehtävänä.

Miten palvelualueen omaa riskienhallintaa ja sisäisen valvonnan kehittämistä voitaisi paremmin tukea ja auttaa (konkreettiset ehdotukset)?

Tietojärjestelmien kehittäminen siten, että tiedolla johtaminen mahdollistuu tehokkaasti esim. htv- ja sairauspoissaolojen seurantaraportit eivät ole vielä esimiesten saatavilla.

Esimiesten ja henkilöstön systemaattinen kouluttaminen toimintaa ohjaavien järjestelmien ja muiden tekijöiden osalta.

ICT-laiterekisterin ajantasaistaminen ja yhdenmukaistaminen.

Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut

2019

1. KASVAVA KUOPIO

1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.
Savilahden innovaatioympäristön synergia toimii ja tukee startup-toimintaa ja yritysten kansainvälistymistä.	Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskuksen suunnittelussa on tavoitteena huomioida valmiudet oppilaitosten ja toimijoiden kanssa tehtävään tutkimukseen, testaukseen ja tuotekehityksen mahdollisuudet.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, liikuntapaikkapalvelujen päällikkö	 (etenee suunnitellusti) Savilahden tapahtuma- ja liikuntakeskuksen toteutussuunnittelu etenee suunnitellusti. Savilahti Sport hub EAKR-hanke hakemus on tarjottu jättää syyskuun 2019 hakuun. Hanketta on valmisteltu yhteistyössä oppilaitosten sekä potentiaalisten yritysten ja urheiluseurojen kanssa.

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Kaupunkikeskustan elinvoima kasvaa (täydennysrakentaminen, tapahtumat ja kaupunkikulttuuri, liikelämä jne.).	<p>Palveluiden aukioloaikojen kehittämällä pyritään edistämään keskustan elinvoimaisuutta.</p> <p>Museot osallistuvat aktiivisesti kaupunkikeskustan elävöittämiseen ja palvelujen kehittämiseen. Museoiden näyttelyt ja tapahtumat ovat tärkeä osa keskusta-alueen palvelutarjontaa. Kuopion museon peruskorjaus- ja laajennushankkeen suunnittelu ja toteutus etenevät, samalla jatkuu museon palvelujen suunnittelu. Uutta palvelukokonaisuutta kehitetään myös yhteistyössä kirjaston kanssa.</p> <p>Vuoden 2019 aikana Kuntolaakson rakentaminen jatkuu. Uuden uimahallin toiminnot suunnitellaan tukemaan käyttäjien omaehtoista liikkumista ja mahdollistamaan tapahtumien järjestämistä.</p> <p>Kirjastopalvelut elävöittävät kaupunkikeskustaa. Kirjastopalvelut tapahtumineen ovat tärkeä osa keskusta-alueen palvelutarjontaa.</p>	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	 (etenee suunnitellusti) Kirjastopalveluissa tammi-heinäkuussa noin 1,2 miljoonaa lainaa, 740 000 käyntiä ja kirjaston tapahtumissa käynyt noin 15 000 asiakasta. Museon peruskorjaukseen liittyvät remonttityöt pääkirjastolla etenevät suunnitellusti. Pääkirjaston toiminnalliset muutostyöt on aloitettu museon peruskorjauksen yhteydessä. Osa museon peruskorjauksessa tarvittavista pääkirjaston tiloista (kokoussali, lehtisali, hiljainen lukutila, tutkimushuone) remontoidaan peruskorjaustasolle ja avataan käyttöön 9/2020. Kuopion museon peruskorjaus- ja laajennushanke on edennyt suunnitellusti, samoin palvelujen suunnittelu sekä yhteistyön kehittäminen kirjaston kanssa. Museoiden asiakasmäärä oli elokuun loppuun mennessä yhteensä n. 30.000 (Kuopion museo on ollut koko vuoden suljettuna). Museokohteiden aukioloaikoja on pidennetty (sunnuntait ja keskiviikkoillat). Kuntolaakson rakentaminen etenee suunnitellusti. Uuden uimahallin osalta on tehty palvelumuotoilua tukemaan asiakkaiden omaehtoista liikkumista. uuden kassa- ja kulunvalvontajärjestelmän myötä asiakkaiden lipputuotteiden hankinta siirtyy osittain digitaalisiin järjestelmiin. Uuden uimahallin altaat mahdollistavat kansainvälistenkin kilpailuiden järjestämisen.
--	---	--	--

	Kirjastopalvelut lähipalveluina luovat monimuotoista kaupunkikulttuuria ja positiivista kaupunkikuvaa kaupungin eri osissa.			
--	---	--	--	--

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.
Kaupungin tilat ja puistot ovat helposti asukkaiden ja järjestöjen käytössä.	Tilojen monikäyttöisyyttä kehitetään. Kirjaston tilat ovat kuntalaisten käytössä omatoimiratkaisujen ja yhteistyön ja -toiminnan myötä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kirjaston omatoimiratkaisujen toimintaa ja turvallisuutta kehitetty. Kirjastojen yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa lisätty. Pääkirjaston tiloja kehitetään toiminnallisesti osana museon remonttia. Uusien liikuntapaikkarakentamisen kohteissa tilojen monipuolisuus on huomioitu.
Lasten ja nuorten liikkuminen on lisääntynyt ja on vähintään suositusten mukaista. Kaikilla lapsilla ja nuorilla on vähintään yksi harrastus.	Liikuntapalveluiden palvelutarjontaa ja markkinointia kehitetään asiakastarpeiden mukaisesti. Maksu- ja avustuspolitiikkaa aloitetaan kehittämään. Museoiden palvelutarjonnassa otetaan huomioon lapset ja nuoret. Kaikilla alle 18-vuotiailla on kaupungin museoihin maksuton sisäänkäynti. Kirjaston painopistealueena ovat lapset ja nuoret ja lasten ja nuorten kirjastopalveluja kehitetään (aineistot, tilat ja muut palvelut).	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kirjaston lasten ja nuorten palveluita on kehitetty yhdessä asiakkaiden kanssa. Lasten aineiston osuutta lisätty ja pääkirjaston lasten ja nuorten palveluiden siirtoa isompiin tiloihin valmisteltu (osana museon peruskorjausta ja sen yhteydessä tehtäviä pääkirjaston toiminnallisia muutoksia) ja toimintaa kehitetty. Yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa aloitetaan kirjastopolun suunnittelu ja kirjasto on mukana lukioiden lops-työssä. Museoiden osalta toiminta toteutunut suunnitellusti. Liikuntapaikkapalveluiden markkinointia on kehitetty ja uudet liikuvakuopio.fi verkkosivut avautuvat syyskuussa 2019. Liikuntapaikkapalveluiden brandi uudistus julkaistiin elokuussa. Avustus- ja maksupolitiikan uudistus etenee suunnitellusti.
	Syksyn 2019 aikana pilotoidaan harrastuspassia jollekin ikäluokalle yläkouluissa. Aktivoidaan yhdistyksiä ja järjestöjä tuottamaan palveluja harrastuspassin käyttöön.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	■ (etenee hitaasti tai osittain) Valtakunnallinen harrastuspassisovellus ei ole valmistunut. Harrastuspassin käyttöön otto siirtyy vuodelle 2020.

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.
<p>Tuetaan ikäihmisten kotona pärjäämistä ja hyvää elämää. Ikäihmiset asuvat tarvettaan vastaavasti – tehostetun palveluasumisen tarjonta varmistetaan yhdessä kumppanien kanssa ja varaudutaan tuleviin tarpeisiin.</p>	<p>Palveluiden järjestämisessä huomioidaan ikäihmiset mm. eläkeläisten hyvinvointikortti, etäyhteydet, kotiin vietävät palvelut.</p> <p>Museoiden palvelut soveltuvat kaikenikäisille ja erilaisille kohderyhmille.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden eläkeläisten hyvinvointikortti mahdollistaa omaehtoisen liikumisen ja auttaa kotona pärjäämistä sekä tukee hyvää elämää.</p> <p>Kirjasto tukee kirjoja kotiin -palvelun, kirjastoautopalvelujen, ikäihmisille suunnattujen palvelujen ja tapahtumien sekä erikoisaineistojen avulla ikäihmisten hyvinvointia ja kirjasto- ja palvelujen saavutettavuutta ja saatavuutta.</p>	<p>Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt</p>	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Kirjaston Kirjoja kotiin -palvelu toimittaa aineistoja asiakkaille, jotka eivät pääse kirjastoon, mutta voivat aineistoja vielä käyttää, tässä ryhmässä suurin osa ikäihmisistä. Kirjaston hakeutuvan palvelun työryhmä kehittää palveluja, mm. Lahjoita lukuhetki. Kirjasto tekee osana alueellista kehittämistehtävää vankilakirjastotyötä tarjoten asi- antuntija-apua vankilan kirjastoille Savon alueella.</p> <p>Museot ovat tarjonneet kaikenikäisille, erilaisille kohderyhmille sovel- tuvia palveluja.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden eläkeläisten hyvinvointikortti mahdollistaa omaehtoisen liikumisen ja auttaa kotona pärjäämistä sekä tukee hy- vää elämää.</p>
<p>Varhainen tukeminen on sisäänrakennettu kaik- keen toimintaan. Nuoret ja lapsiperheet saavat tar- vitsemaansa varhaista ja avoimuuden tukea.</p>	<p>Tarjotaan ko. kohderyhmille maksuttomia ja edullisia tapahtumia sekä muita palveluja myös moniammatillisena yhteistyönä.</p> <p>Kulttuuri-, ympäristö-, ja taidekasvatustyöllä museot edistävät monipuolisesti hyvinvointia ja terveyttä. Museot tuottavat erilaisia koh- dennettuja palveluja ja asiakastapahtumia. Kaikilla alle 18-vuotiailla on kaupungin museoihin maksuton sisäänpääsy.</p> <p>Kirjasto matalan kynnyksen kohtaamispaik- kana tekee moniammatillista yhteistyötä mui- den toimijoiden kanssa ja hakeutuvaa työtä eri kohderyhmien hyvinvoinnin lisäämiseksi. Lapset, nuoret ja lapsiperheet ovat toiminnan painopiste kirjastotyössä.</p>	<p>Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelu- päälliköt</p>	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Kirjasto on hakenut aktiivisesti yhteistyökumppaneita eri kohderyh- mien hyvinvoinnin lisäämiseksi sekä kaupungin sisältä että järjes- töistä (esim. valtakunnallinen Nuorten Palvelu ry, perheentalo). Kir- jaston työryhmät kehittävät palveluja eri kohderyhmille (monikulttuu- risuustyöryhmä, pedagoginen työryhmä, hakeutuvan palvelun työ- ryhmä jne.)</p> <p>Museoiden osalta toiminta on edennyt suunnitellusti. Museot tekevät monialaista, aktiivista yhteistyötä sekä kaupungin omien palvelujen että ulkopuolisten kumppanien kanssa.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluissa on ollut käytössä edullinen liikkiskortti ajalla 1.5. – 31.8.2019. Kortin hinta aikavälillä oli 20€</p>

2.3. Työllistyminen ja toimeentulo

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.
Toteutetaan konsernitasoista työllisyyspolitiikkaa. Hyödynnetään sosiaalisia kriteerejä hankinnoissa. Pitkäaikaistyöttömien määrä vähenee ja työmarkkinatuen kuntaosuusmaksu pienenee.	Hyvinvoinnin edistämisen kautta tarjotaan työllistymismahdollisuuksia.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Kirjasto tarjoaa aktiivisesti mahdollisuuksia työkokeiluun ja ammatilliseen työharjoitteluun.</p> <p>Museot ovat tarjonneet ammatillista työharjoittelua.</p>

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Asukkaiden vaikuttamista ja osallistumista omassa elinympäristössä lisätään eri tavoin.	<p>Kehitetään palveluja ja toimintaa yhdessä asukkaiden ja sidosryhmien kanssa.</p> <p>Museoiden palveluja kehitetään vuorovaikutuksessa asiakkaiden kanssa ja palveluja tuotetaan erilaisille kohderyhmille.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden palveluja kehitetään vuorovaikutuksessa asiakkaiden kanssa ja palveluja tuotetaan erilaisille kohderyhmille.</p> <p>Kirjasto kehittää palveluita yhdessä kuntalaisten kanssa ja käyttää erilaisia osallistamisen tapoja. Kirjasto lähipalveluna luo sosiaalista turvallisuutta sekä tarjoaa tietoja sekä osallistumisen ja kohtaamisen paikan kuntalaisille.</p>	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Kirjasto on käyttänyt aktiivisesti erilaisia osallistamisen tapoja palvelujen kehittämisessä, mm. työpajat eri asiakasryhmille, palaute- ja asiakaskyselyt, tulevaisuuskahvila.</p> <p>Museot ovat tuottaneet monipuolisia kohderyhmäpalveluja. Palvelujen suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon asiakkaiden toiveet.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden palveluita on kehitetty vuorovaikutuksessa asiakkaiden kanssa ja palveluja on tuotettu erilaisille kohderyhmille. Palautteita ja kehittämisideoita seurataan reaaliaikaisen palautejärjestelmän kautta.</p>
---	---	--	---

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.
Edistetään etätyöskentelyä, verkko-opiskelua ja etäkokouksia.	Hallinto- ja asiantuntijahenkilöstöllä on mahdollisuus etätöihin soveltuvin osin. Osallistutaan verkkokoulutuksiin ja webseminareihin. Järjestetään verkkokokouksia ja -seminareja.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kirjastossa pilotoidaan teamsia ja on otettu aktiiviseen käyttöön Adobe Connect ja skype, joiden kautta verkkopalavereita ja virtuaalisia tapaamisia. Liikuntapaikkapalveluissa on otettu käyttöön etätöiden mahdollisuus hallinto- ja asiantuntijahenkilöstön osalta. Verkkokoulutuksiin on osallistuttu ja kokouksia järjestetty skypessä.
Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä. Julkisten tilojen iltakäyttö kerhotoimintaan yms. toimitaan.	Palvelujen tarvitsemat tilat suunnitellaan ja varustetaan monikäyttöisiksi ja huolehditaan niiden tehokkaasta käytöstä. Asukas- ja kyläyhdistyksiltä tai niihin rinnastettavilta toimijoilta ei peritä käyttömaksuja heidän järjestämien toimintansa edellyttämien kokousten osalta omatoimisen hyvinvoinnin palveluiden hallinnoimissa tiloissa eikä niissä tilatarpeissa, jotka liittyvät suoraan kaupunkia hyödyntävään toimintaan (esimerkiksi asuinalueen ympäristön siivoustalkoiden järjestelyt). Kirjaston tilojen käyttöastetta ja monikäyttöisyyttä parannetaan (mm. omatoimiratkaisut, tilojen yhteiskäyttö, aineiston varastoinnin suunnittelu). Kehitetään tilasta riippumattomia palveluja (mm. verkkopalvelut ja e-aineistot).	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kirjasto vähentää muovijätettä ja vapauttaa resursseja muovittamattomuuskokeilussa, jossa aineistoa ei enää muoviteta. Tässä kokeilussa ovat asiakkaat mukana. Kirjaston tiloja tarkastellaan monikäyttöisyyden ja toiminnallisuuden näkökulmasta, esim. uusi lasten ja nuorten osasto ja musiikkiosasto ja aikuistenosaston kehittäminen osana museon remonttia. Liikuntapaikkapalveluiden tilavarauspalvelut jakavat keskitetysti iltakäytön vuorot toimijoille. Tilojen käyttöasteet ovat kasvaneet. Asukas- ja kyläyhdistykset tai niihin rinnastettavat toimijat ovat saaneet tiloja veloituksetta käyttöönsä toimintansa edellyttämien kokousten osalta. Lisäksi he ovat saaneet tiloja veloituksetta käyttöönsä tilaisuuksissa, jotka liittyvät suoraan kaupunkia hyödyntävään toimintaan (esimerkiksi asuinalueen ympäristön siivoustalkoiden järjestelyt).

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.8.
Henkilöstön moniammatilliseen yhteistyöhön on kehitetty uusia malleja sähköisten työskentelyalustojen, kokeilujen ja henkilöstön "kohtaamojen" kautta.	Osallistutaan sähköisten työskentelyalustojen kehittämiseen ja hyödynnetään niitä työskentelyssä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kirjasto on hyödyntänyt työssään skypea, teamsia ja Adobe Connectia aktiivisesti. Esimerkiksi koko kirjaston (pääkirjasto, 13 lähikirjastoa, kirjastoautot) kokouksiin voi osallistua näiden työalustojen kautta. Samoin alueellista kehittämistehtävää Savon alueella hoidetaan näitä alustoja hyödyntämällä. Liikuntapaikkapalvelut on osallistunut uusien työskentelyalustojen kehittämiseen. Uudet työskentelyalustat on otettu käyttöön.
Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut ja sairauspoissaolot ovat vähentyneet 2 henkilötyöpäivää/htv.	Toteutetaan yksikkökohtaisia työhyvinvointisuunnitelmia. Suunnitelmien toteutumista arvioidaan säännöllisesti yhdessä koko henkilökunnan kanssa.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, työnjohtajat	● (etenee suunnitellusti) Kirjastossa, liikuntapaikkapalveluissa ja museopalveluissa toteutetaan toimipisteittäin tehtyä ja yhteistä työhyvinvointisuunnitelmaa ja seurataan toteutumista johtoryhmissä ja esimiesten kokouksissa.

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa.	Osta verkossa -projektin kautta mahdollistetaan palvelujen maksaminen verkossa. Verkkopalveluja ja e-aineistojen tarjontaa kehitetään. Museoaineistojen saatavuutta verkossa edistetään. Liikuntapaikkapalveluiden palvelutuotannon suunnittelussa huomioidaan ensisijaisesti teknologian tuomat mahdollisuudet. Kirjastopalveluiden palvelutuotannossa huomioidaan teknologian tuomat mahdollisuudet.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kuopion kaupunginkirjasto aloittaa ministeriön rahoittaman digihankkeen vetämisen koko Savon alueella. Kirjasto mukana pilotoimassa verkkomaksamista. Kirjaston aineistokokoelmaa kehitetty e-aineistoja lisäämällä ja monipuolistamalla. Museoiden osalta toiminta etenee suunnitellusti. Liikuntapaikkapalvelut on osallistunut aktiivisesti Osta verkosta projektiin. Syksyn 2019 aikana on tarkoitus aloittaa uuden järjestelmän kokeilu Kuopio-hallilla. Uudet verkkosivut, liikkuvakuopio.fi avautuvat syyskuussa. Kuopio-hallille kehitetään kokeiluna mobiili app.
--	--	--	---

	Kirjaston verkkopalveluja ja e-aineistojen tarjontaa sekä neuvontaa ja opastusta kehitetään.			
Kehitetään vaikutusten arviointia (yritysvaikutukset yms.).	Osallistutaan vaikutusten arvioinnin kehittämiseen.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Kirjasto, liikuntapaikkapalvelut ja museopalvelut tekevät vaikutusarviot esitysten yhteydessä.
Uudistetaan rakenteita ja toimintatapoja maakunta-uudistuksen etenemisestä riippumatta. Varmistetaan, että muutokset henkilöstön ja kuntalaisten kannalta sujuvat jouhevasti palvelutason kärsimättä.	Kehitetään rakenteita ja toimintatapoja asiakas- ja palvelutarpeiden mukaisesti.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, työnjohtajat	●	(etenee suunnitellusti) Kirjastossa kehitetään toimintatapoja osana CAF-laadunvalvontajärjestelmää. Liikuntapaikkapalveluiden rakenteita ja toimintatapoja on kehitetty teknologian kehittymisen näkökulmasta. Museopalveluiden toimintatapoja kehitetään asiakastarpeiden mukaisesti ja valmistellaan yhteistyössä kirjastopalveluiden kanssa Tiedon ja tarinoiden korttelin toimintamallia.

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.
Tilikauden tulos on negatiivinen, mutta paremmalla tasolla kuin -10 milj.€	Lisätään toiminnan tehokkuutta parantamalla tilojen monikäyttöisyyttä ja lisäämällä asiakasmääriä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kirjastossa tilojen monikäyttöisyyttä tarkastellaan koko ajan, mm. pääkirjasto. Kirjasto siirtynyt aineiston kellutukseen, joka vähentää kuljetuksia. Kirjasto kokeilee muovittamattomuutta, joka säästää resursseja toimintaa ja mahdollistaa sen kehittämisen. Liikuntapaikkapalveluiden toiminnan tehokkuutta on kehitetty ja ilman Kuntolaakson pysäköintilaitoksen sisäisiä vuokria tilikauden tulos on talousarvion mukainen.

Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut

Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentusen katsaus ajalta 1.1.-31.8.2019

Toiminta (lyhyesti)

Kansalaisopiston ja kansalaistoiminnan palveluiden toiminnan ennustetaan pääosin toteutuvan suunnitellusti.

Kuvakukko jouduttiin sulkemaan ilmastointijärjestelmän uudistamisen vuoksi helmikuun puolesta välistä syyskuun loppuun saakka. Toiminnan keskeytyksestä johtuvat tulojen menetykset saadaan katettua vuokrasäästöillä.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Toimintakatteen ennuste on talousarvion mukainen.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiseksi

Asiakasmäärän toteutuminen syksyllä vaikuttaa olennaisesti yksiköiden toiminnan ja talouden toteutumiseen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Millaisia toiminnan tai palvelun laatuun liittyviä riskejä tai haasteita operatiivisessa toiminnassa tunnustettu vuoden 2019 kuluessa? Onko havaituissa riskeissä uusia tai ennakoimattomia kohteita?

OstaVerkoissa –projektiin liittyvien sähköisten maksutapojen lisääntymisen vuoksi tulee linjata asiakaspalvelupisteet, joissa hyvät ja automatisoidut kassatoiminnot pitää jatkossa olla.

Asukastupien asiakaspäätteet ovat vanhentuneet eikä niille voida määrittää automatisoitua ja keskitettyä ylläpitomallia. Laitteistokanta tulisi yhdenmukaistaa keskitetyn tietohallinnon linjausten mukaisesti niin, että käyttäjien tietosuojat (ml. GDPR) ja tietoturva voidaan taata.

Millaisia seuranta- ja raportointimenetelmiä tai muita hyviä käytänteitä palvelualueen oman toiminnan sisäisessä valvonnassa on käytössä?

Työhyvinvointisuunnitelmat on laadittu ja niiden avulla on pystytty tarttumaan keskeisiin henkilöstöä kuormittaviin tekijöihin, suunnitelmia käydään ja seurataan aktiivisesti läpi vastuualueiden johtotiimeissä ja työhyvinvointitoimikunnissa.

Toiminnan tavoitteiden toteutumista sekä toimintamalleja ja -tapoja seurataan, arvioidaan ja kehitetään aktiivisesti. Valvontaa suoritetaan pistokokein.

Edellisen osavuosisraportoinnin yhteydessä toimialat raportoivat sopimuksenhallinnan kehitystarpeista. Entä onko käytössänne sopimusten valvontaan ja seurantaan kohdistuvia toimenpiteitä tai käytänteitä, jotka mielestänne ovat erityisen toimivia ja tehokkaita?

Tällä hetkellä palvelualueella on sopimuksia, joiden keskitetty systemaattinen tarkistaminen on resurssien riittämättömyyden vuoksi haasteellista. Laskutuksen ja laskujen kautta sopimuksen hallinta toteutuu, muutoin sopimuksen hallintaa voidaan toteuttaa pistotarkastuksin, joka vastuualueiden tehtävänä.

Miten palvelualueen omaa riskienhallintaa ja sisäisen valvonnan kehittämistä voitaisi paremmin tukea ja auttaa (konkreettiset ehdotukset)?

Tietojärjestelmien kehittäminen siten, että tiedolla johtaminen mahdollistuu tehokkaasti esim. htv- ja sairauspoissaolojen seurantaraportit eivät ole vielä esimiesten saatavilla.

Esimiesten ja henkilöstön systemaattinen kouluttaminen toimintaa ohjaavien järjestelmien ja muiden tekijöiden osalta.

ICT-laiterekisterin ajantasaistaminen ja yhdenmukaistaminen.

Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut 2019

1. KASVAVA KUOPIO

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.
Kaupunkikeskustan elinvoima kasvaa (täydennysrakentaminen, tapahtumat ja kaupunkikulttuuri, liike-elämä jne.).	Palveluiden aukioloaikojen kehittämällä pyritään edistämään keskustan elinvoimaisuutta. Tuetaan asukaslähtöisten, pienimuotoisten kulttuuritapahtumien järjestämistä. Kuopion elinvoimaa ja vetovoimaa edistetään verkostojen kautta tehtävällä työllä mm. Terve Kunta ja WHO Healthy Cities verkosto	Hyvinvoinnin edistämisenjohtaja, palvelupäälliköt, Kulttuurisuunnittelijat, hyvinvointikoordinaattori	 (etenee suunnitellusti) Pilotoitu matalan kynnyksen tuotantotukea yhteisöllisten kaupunkitapahtumien järjestämisessä osana Kuopio Juhlii -kaupunkifestivaalia. Tuotettu Minna Canth AR-kierros keskustan alueelle. Terve Kunta verkostossa aktiivisesti oltu mukana. WHO Healthy Cities verkoston uuden kauden haun valmistelua tehty hyvinvointiryhmässä ja valmisteleavassa ryhmässä. Osallistuttu aktiivisesti koordinaattorien verkkoneuvotteluihin. Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas osallistunut WHO:n Komitean tapaamisiin. Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueelta osallistuttu Tanskan ystävyyskaupunkitapaamiseen.

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

	Kumppanuus kaupungin ja järjestöjen välillä korostuu /lisääntyy huomioiden kaupungin strategiset painopisteet. Järjestöjen toimintaa ohjataan avustettavan toiminnan osalta strategian mukaiseksi. Vahvistetaan yhteistyötä järjestöjen välillä sekä kaupungin kanssa. Ely-keskuksen kanssa jatketaan kansalaistoimijalähtöisten kokeiluhankkeiden rahoitusta (KAKE).	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, järjestö- ja avustuspalvelut	 (etenee suunnitellusti) Seurafoorumissa on jatkettu keskustelua seurojen mahdollisuudesta lisätä matalan kynnyksen toimintaa. Kuurojen Urheiluliitto ja Etelä-Savon urheiluväki vierailulla Kuopiossa 15.5. Järjestetty Itä-Suomen kansalaistoimijalähtöisen kehittämisen konferenssi 4.6., mukana 45 Kake-toimijaa. Kuopion Kake-toimintaa on esitelty Maakunnan yhteistyöryhmässä (MYR) 17.6. Kansalaistoiminnan asiantuntija on valittu Kuopion kaupungin edustajana Kehittämisyhdistys Kalakukko ry:n hallitukseen. On otettu käyttöön uutena tukimuotona tuotantotuet Kuopio juhlii-tapahtumiin. Osana avustus- ja maksupolitiikan uudistuksen valmistelua on järjestetty asiantuntijatyöpajoja. Uudistus etenee suunnitellusti.
--	---	--	--

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.
Kaupungin tilat ja puistot ovat helposti asukkaiden ja järjestöjen käytössä.	Edistetään tietoisuutta tilojen ja puistojen saavutettavuudesta viestintää ja markkinointia kehittämällä. Asukastuvat ovat eri toimijoiden käytössä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, Lähiötyöntekijät	● (etenee suunnitellusti) Puisto ja luontokohteiden tehostettu markkinointi aloitettiin metsien saavutettavuuden edistämisen hankkeen tiimoilta - kuukausittaisten luontokohteiden esittely ja markkinointi poikisektorisena yhteistyönä. Monialaista yhteistyötä on tiivistetty luonnon saavutettavuuden edistämiseksi. Uutta Liikkuva Kuopio -web-portaalia on valmisteltu yhteistyössä eri tahojen kanssa siten, että portaali kokoaa jatkossa luontoliikuntakohteet (polut, reitit, ladut) yhteen ja näin lisää luontokohteiden saavutettavuutta.
Lasten ja nuorten liikuminen on lisääntynyt ja on vähintään suositusten mukaista. Kaikilla lapsilla ja nuorilla on vähintään yksi harrastus. Osana liikunnanohjausta huolehditaan ravitsemusneuvonnasta ja ruokasuositusten jalkautumisesta.	Aktivoidaan yhdistyksiä ja järjestöjä tuottamaan palveluja. Aktiivointipalvelut ja Kansalaisopisto tuottavat asiakastarpeiden mukaisia palveluja. Kehitetään hyvinvointimarkkinointia ja -viestintää.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Viestitty hyvinvointikertomuksen vuosiraportin pohjalta hyvinvoinnin tilasta ja myös siten liikunnasta median ja järjestöjen eri tapahtumissa ja mm. seurafoorumien tapaamisissa. Maistuva koulu hanke sai rahoituksen kouluikäisten ravitsemus- ja ruokakasvatuksen edistämiseksi ja Ruokakunta hanke varhaiskasvatukseen edistämiseksi ja Ruokakunta hanke varhaiskasvatukseen edistämiseksi. Konkreettinen työ alkaa syksyllä. Kansalaisopisto on tarjonnut runsaasti harrastusmahdollisuuksia lapsille ja nuorille koko toiminta-alueella. Hyvinvointimarkkinointia ja -viestintää on kehitetty tuottamalla viestintämateriaaleja (kuvat, videot, printti) Hyvinvoiva Kuopio 2030 -ohjelmaan liittyen.
Tuetaan aktiivista elämäntapaa ja osallisuutta luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle	Pakka-toimintatavan toteutus Kuopiossa (THL:n kärkihanke). Mielenveys- ja päihdesuunnitelman 2013-2020 arviointi. Huomaa lapsi-toimintatavan koordinointi ja ohjaus, ja tähän liittyen vaikuttavuustutkimus ja tutkimusyhteistyö. Savuton Kuopio-toimintaohjelman koordinointi. Ennaltaehkäiseviä tavoitteita tukevien koulutusten, seminaarien ja tapahtumien suunnittelu ja toteutus. Painopistealueina vuonna 2019 erityisesti alakoulujen oppilaat, raskaana olevat tupakoivat äidit ja 2. asteen opiskelijat. Ehkäisevän päihdetyön kunnan yhdyshenkilölle kuuluvat tehtävät (ept-viikon toteutus (Selvät Sävelet), päihdeindikaattorit, raportointi)	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäällikkö, Ehkäisevän päihdetyön koordinaattori, hyvinvointikoordinaattori	● (etenee suunnitellusti) Ept koordinaattori on osallistunut valtakunnalliseen Pakka-koordinaattoreiden verkostoon (Hki/THL) sekä valtakunnalliseen ept ohjausryhmään. Tarjontatyöryhmä on kokoontunut Kuopiossa. Vähittäiskaupan ostokokeet on tehty. Kuudetta Huomaa lapsi- ryhmää on markkinoitu ja toimintaa esitelty, perheiden haastattelut tehty pääosin keväällä 2019. Nikotiinittomuustyössä on yhdessä P-Savon Syöpäyhdistyksen kanssa ollut laaja somekampanja kohdistuen pienten lasten vanhempien savuttomuuteen/nikotiinittomuuteen. Alakoulujen päihdekeskusteluissa tavoitettiin alkuvuonna 2019 yhteensä 1158 kuopiolaista lasta (ja nuorta).

	<p>Tuetaan kuntalaisten mahdollisuutta osallistua vapaaehtoistoimintaan ja järjestöjen, yhdistysten toimintaan: Kuopion Valikko-ryhmä, vapaaehtoistyö.fi/kuopio-sivuston paikallinen ylläpito</p> <p>mm. pitkäaikaissairaille, omaisille Arkeen Voimaa-ryhmät</p>		<p>Savon ammattiopistolle, kuopiolaisille alakouluille, Palveluopistoon, Keltsulle, seurafoorumiin, valtuuston iltakouluihin ja yliopistolle on jalkauduttu. Ept koordinaattori on osallistunut valtuuston iltakouluihin ja Hyvinvoiva Kuopio 2030 - ohjelman ydinryhmään.</p> <p>Syksyn 2019 valtakunnallisen ept-viikon ohjelma on valmis. Ept- koordinaattori toimii Kake- rahoituksella toimivan KYSin päivystyksen päihdekokemus-asiantuntija hankkeen ohryn puheenjohtajana. Kevään 2019 ajan ept koordinaattori toimi myös tiiminvetäjänä oman yksikön tiimille.</p> <p>Kuopion Valikko-ryhmän toiminta; kokoukset, vapaaehtoistoinnin kehittäminen ja markkinointi yhteistyössä järjestöjen ja yhdistysten kanssa</p> <p>Syksyn Arkeen Voimaa-ryhmien suunnittelu ja markkinointi</p>
Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.
<p>Tuetaan aktiivista elämäntapaa, osallisuutta, hyvinvointia ja terveyttä taiteen ja kulttuurin sekä liikunnan keinoin. Tuetaan kulttuuristen perusoikeuksien ja tasa-arvon toteutumista.</p>	<p>Kulttuuriin aktivointi koordinoi ja kehittää yhteistyössä eri toimijoiden kanssa kulttuurikasvatusta ja kulttuurisen osallisuuden ja saavutettavuuden toimintamalleja. Yksikkö mahdollistaa taiteilijoiden työtilaisuuksia alueella sekä kannustaa paikallisia toimijoita tuottamaan kulttuuripalveluja. Tiedotusta ja markkinointia kehitetään sähköisen portaalin avulla ja asukkaiden mahdollisuutta vaikuttaa palveluihin pilotoidaan tuotantotuki-malleilla.</p> <p>Uusia toimintoja kehitetään resurssien mukaan. Ollaan mukana eri verkostoissa (esim. kulttuurisen vanhustyön verkosto, LAPE ja Taikusydän).</p> <p>Kansalaisopiston monipuolinen kurssitarjonta mahdollistaa kaikenikäisten kuntalaisten aktiivisen taiteen opiskelun, tuottamisen ja kokemisen. Turvataan kurssien saavutettavuus koko toiminta-alueella.</p> <p>Kuvakukko Kuopiossa ja KinoManttu Nilsiässä tarjoavat monipuolista elokuvatarjontaa kaiken ikäisille. Opiskelijoiden ja eläkeläisten elokuvakerhot yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa (mm. ISAK). Koululais- ja päiväkotinäytöksiä järjestetään</p>	<p>Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, Kulttuuriin aktivointi, Kino Kuvakukko, kansalaisopisto, liikuntaan aktivointi</p>	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Käynnissä Kulttuuripolku perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa, AvoT-avoin taidekasvatus varhaiskasvatuksessa, SKR-Taidetestaajat, Kiitos kaveruudelle -toiminta kouluissa, kummitaiteilijatoiminta nuorisotaloilla ja Tyttöjen talolla, taide-toimintaa asukastuvalla ja kehitysvammaisten palveluyksiköissä sekä kulttuurisen vanhustyön toiminnat eri yksiköissä. Mukana Aili-kulttuurisen vanhustyön verkostossa.</p> <p>Tuotettu Nilsiän musiikki- ja tanssileiri ja koordinoitu Kiva kesä. Saatu kielteinen rahoituspäätös Opetus- ja kulttuuriministeriön avustushaussa perheiden varhaiseen tukemiseen taidelähtöisin menetelmin. Haettu Opetus- ja kulttuuriministeriön avustusta uuden kulttuuritoimintalain mukaiseen kehittämistehtävään, jonka alueena Pohjois-Savo. Aiesopimukset tehty kaikkien P-S kuntien kanssa. Mukana Kulttuurista elinvoimaa Järvi-Suomeen, Savonlinna Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2026 -hankevalmistelussa, Minna Canth 175 AR-tuotannossa, KuoHuLab-hankkeessa ja Lasten ja nuorten säätiön Huuma-ESR-hankkeessa.</p>

	<p>säännöllisesti. Event-Cinemassa konsertit, oopperat ja baletit. Asukastuvilla tuotetut palvelut, ohjelmat sekä luennot.</p> <p>Ennaltaehkäistään liikkumattomuuden haittoja aktivoimalla passiivisia kuntalaisia yhteistyössä paikallisten seurojen, järjestöjen ja yritysten kanssa.</p>		<p>Kino Kuvakukko ollut suljettu remontista johtuen helmikuusta 2019 alkaen. Kino Mantun toiminta jatkunut normaalisti.</p> <p>Monipuolisen kurssitarjonnan lisäksi kansalaisopisto on mahdollistanut kaiken ikäisille kuntalaisille kulttuurin tuottamisen ja kokemisen useiden näyttelyiden, konserttien ja erilaisten esitysten kautta.</p> <p>Kaikille kuntalaisille järjestetty kesän aikana monipuolista toimintaa, mm. puistojumppat ja lasten vesipeuhulat ympäri Kuopiota, huomioiden myös maaseutualueet. Uutena toimintana kokeilimme kehonhuolto ryhmiä puistossa. Voimaa Vanhuuteen-ohjelman myötä toteutettu TaloltaTalolle kävelyt. Liikuntaneuvontaa toteutettu 15-64-vuotiaille. Liikennepuisto toimintaa ei ollut remontin vuoksi. Koululaisviesti toukokuussa ja Voimistelupäivät-tapahtumaan tutustuminen Espoossa. Syksyn toimintaa suunniteltu ja kehitetty kesän aikana.</p> <p>Asukastupien kävijämäärät ovat kasvussa. Touko-elokuun aikana tupien käyntimäärä oli n. 25 000. Asukastuvilla on tehty monipuolista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Mäntytyvan myötä yhteistyö erityisesti seurakunnan kanssa on lisääntynyt merkittävästi. Keskustan Minnan tupa on tavoittanut laajan aktiivisen asiakaskunnan, jonka myötä on syntynyt vertaisohjattuja uusia ryhmiä. Yhteistyö kirjastojen kanssa on tiivistynyt.</p>
--	--	--	--

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.
<p>Tuetaan ikäihmisten kotona pärjäämistä ja hyvää elämää. Ikäihmiset asuvat tarvettaan vastaavasti – tehostetun palveluasumisen tarjonta varmistetaan yhdessä kumppanien kanssa ja varaudutaan</p>	<p>Palveluiden järjestämisessä huomioidaan ikäihmiset mm. eläkeläisten hyvinvointikortti, etäyhteydet, kotiin vietävät palvelut, Kulttuurikahvila 60+, omaishoitajien taidetoiminta. Ikääntyville suunnatut asukastupatoiminnat liittyen ennaltaehkäisevään neuvontapalvelutuotanto. Asukastupien luennot ja tapahtumapäivät. vanhusneuvoston toiminta, Voimaa Vanhuuteen työ.</p>	<p>Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, Kulttuurisuunnittelijat, liikunnanohjaajat, lähiötyöntekijät, hyvinvointikoordinaattori</p>	<p> (etenee suunnitellusti) Kulttuuripalveluita on viety ikäihmisten koteihin sekä tuotettu omaishoitajien taidetoimintaa ja Kulttuurikahvila 60+-toimintaa.</p> <p>Vanhusneuvoston toimintasuunnitelmaa 2019 toteutettu: ikääntyvien ihmisten toimintakykyä edistävän toiminnan ja palvelujen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin osallistuminen kaupungin eri toimijoiden ja eläkeläisjärjestöjen</p>

tuleviin tarpeisiin.			<p>kanssa. Kielonpäivät vanhusväestön juhla.</p> <p>Kansalaisopisto on tukenut ikäihmisten kotona pärjäämistä ja hyvää elämää mm. kehittämällä senioripedagogiikkaa ja mahdollistamalla osallistuminen hyvinvointia edistäville kursseille ja luennoille sekä lähi- että etäopetuksena.</p> <p>Asukatuvat ovat toimineet tärkeänä kohtaamispaikkana ikääntyneille. Säännölliset käynnit asukastuvilla ja osallistuminen erilaisiin ohjattuihin ryhmiin vähentää ikääntyneiden yksinäisyyden tunnetta, lisää yhteisöllisyyttä ja edistää/ylläpitää ikääntyneiden toimintakykyä. Ryhmiä ja luentoja on toteutettu yhteistyökumppaneiden (järjestöt, yritykset) kanssa.</p>
Varhainen tukeminen on sisäänrakennettu kaikkien toimintaan. Nuoret ja lapsiperheet saavat tarvitsemaansa varhaista ja avoimuuden tukea.	Tarjotaan ko. kohderyhmille maksuttomia ja edullisia tapahtumia sekä muita palveluja myös moniammatillisena yhteistyönä (esim. hyperhiihtoloma, Kiva kesä, supersyysloma, AvoT-avoin taidekasvatus varhaiskasvatuksessa -toiminta, Kulttuurikeskiviikot Perheentalolla). Asukastupien avoimet lapsiperheille suunnatut toiminnot. Kaksi asukastupaa toimii iltaisin kaupungin nuorisotilana.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäällikkö, Kulttuurisuunnittelijat, lähiöyöntekijät	<p>● (etenee suunnitellusti) On koordinoitu Kiva kesä. Tuotettu taidesisältöjä Perheentalon Kulttuurikeskiviikkoihin ja Kompassiin sekä AvoT-avoin taidekasvatustoiminta maaseutualueiden päiväkodeissa.</p> <p>Asukastuvat ovat toimineet kohtaamispaikkoina nuorille ja lapsiperheille ko ryhmille varattuina ajankohtina.</p>

2.3. Työllistyminen ja toimeentulo

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.
Toteutetaan konsernitasoista työllisyyspolitiikkaa. Hyödynnetään sosiaalisia kriteerejä hankinnoissa. Pitkäaikais-työttömien määrä vähenee ja työmarkkinatuen kuntaosuusmaksu pienenee.	Hyvinvoinnin edistämisen kautta tarjotaan työllistymismahdollisuuksia. Asukastupien palkkatuki- ja työkokeilupaidat.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäällikkö, Lähiöyöntekijät	<p>● (etenee suunnitellusti) Asukastuvilla on työskennellyt tammi-elokuun välisenä aikana palkkatuella yhteensä 28 hlöä, 8,05 htv. Lisäksi asukastuvilla on toiminut eri pituisilla jaksoilla oppilaitosharjoittelijoita, sekä kuntoutuslaitosten työharjoittelijoita/kokeilijoita. Asukastuvilla on työskennellyt useita maahanmuuttajia harjoittelijoina suomenkieltä oppimassa.</p> <p>Tuvilla on vuoden 2019 aikana ollut ei-palkkatyössä yhteensä 84 henkilöä, joista 44 työkokeilussa, 27 oppilaitosharjoittelussa, 7 työharjoittelussa ja 6 muussa sopimusmuodossa.</p>

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.
<p>Asukkaiden vaikuttamista ja osallistumista omassa elinympäristössä lisätään eri tavoin.</p> <p>Edistetään turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta</p>	<p>Pitäjäraatien toiminta vakiinnutetaan.</p> <p>Kehitetään palveluja ja toimintaa yhdessä asukkaiden ja sidosryhmien kanssa.</p> <p>Asukastupien toimintamalli asukkaiden aktivoinnissa. Turvallisuusluentokokonaisuudet. Verkostomainen toiminnan kehittäminen asukkaiden aktivoinnissa.</p> <p>Seksuaaliterveyden edistämisen työryhmän toiminnot seksuaaliterveyden edistämiseksi ja seksuaalisen häirinnän ja väkivallan ehkäisemisen toimenpiteet</p> <p>Kiusaamisen ehkäisyn työryhmän toimijoiden kanssa yhteistyössä kiusaamisen ennaltaehkäisyn ja puuttumisen toimenpiteet</p> <p>Kuopion monialaisen turvallisuustyöryhmän toiminta ja toimenpiteet turvallisemman Kuopion edistämiseksi</p> <p>Suojatiesuojelijatoiminta jalankulku- ja polkupyöräonnettomuuksien ehkäisemiseksi</p> <p>Yksinäisyyden ehkäisemisen toimenpiteet</p>	<p>Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, Aluekoordinaattori, hyvinvointikoordinaattori</p>	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Uudet pitäjäraadit on valittu ja toiminta on käynnistynyt, järjestetty osallisuuskoulutusta ja lisätty pitäjäraatilaisten osallistamisen valmiuksia.</p> <p>Käynnistetty Osuustoiminta palvelutuotannon ja aluekehittämisen välineenä Kuopion maaseutualueilla-hanke.</p> <p>Pilotoidaan verkkopohjaista kehittäjäyhteisöä pitäjäraatialueilla.</p> <p>Toteutettu seksuaaliterveyden edistämisen suunnitelmaa 2018-2030: mm. seksuaalioikeudet-teemapäivä x2 Sakkylällä, seksuaalisuustunnit peruskoulun 5.luokkalaisille.</p> <p>Kiusaamisen ehkäisy ja puuttuminen: koulurauhan julistus, syksyn vanhempain iltojen suunnittelu. Hankeyhteistyö aloitettu HUMAKin kanssa: koulutuspaketti väkivaltaisen nuoren kohtaamisesta kouluille+nuorisotyöhön.</p> <p>Suojatiesuojelijat: jalkautuminen maaseutualueiden alakouluihin aloitettu, koulurauhan julistus: tavoitettu varhaiskasvatuksen +alakoulujen lapsia</p> <p>Kuukausittaisilla turvallisuustiistai tapahtumilla Kohtaamossa ja viestinnällisesti sosiaalisessa mediassa ja Kohtaamossa pidetty turvallisuusteemoja aktiivisesti yllä. Koottu turvallisuustilastoja osaksi hyvinvointikertomuksen vuosiraporttia ja näistä tiedotettu.</p> <p>Asukastuvat ovat toimineet kohtaamispaikkoina, joihin rakentuneissa asukas-yhteisöissä huolehditaan toinen toisistaan. Säännöllinen kohtaaminen muiden asukastupien asukkaiden kanssa on lisännyt asukkaiden turvallisuuden tunnetta. Osallistuminen asukastupien tapahtumiin ja retkiin on vahvistanut yhteisöllisyyttä ja osallisuutta erityisesti työelämän ulkopuo-</p>

			lolla olevien parissa. Tuvat ovat olleet maksuttomasti järjestöjen varattavissa, mikä on mahdollistanut monipuolisen asukaslähtöisen toiminnan järjestämisen ja osallisuuden.
--	--	--	---

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.
Edistetään etätyöskentelyä, verkko-opiskelua ja etäkokouksia.	Hallinto- ja asiantuntijahenkilöstöllä on mahdollisuus etätyöhön soveltuvin osin. Osallistutaan verkkokoulutuksiin ja webseminaareihin. Järjestetään verkkokokouksia ja -seminaareja.	palvelupäällikkö	● (etenee suunnitellusti) Kesän hyvinvointiseminaari streemattiin ja käytössä oli viestiseinä.
Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä. Julkisten tilojen iltakäyttö kerhotoimintaan yms. toimintaan.	Palvelujen tarvitsemat tilat suunnitellaan ja varustetaan monikäyttöisiksi ja huolehditaan niiden tehokkaasta käytöstä. Asukastupaverkoston tilat varattavissa asukkaille, yhdistyksille sekä kaupungin eri palvelualueille.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, Lähiötyöntekijät	● (etenee suunnitellusti) Asukastupia on varattu maksutta järjestöjen ja erilaisten ryhmien käyttöön. Osalla tuvista tilat ovat erittäin tehokkaassa käytössä päivittäin. Tilojen käyttöä voidaan tehostaa vielä tiedotusta lisäämällä.

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Henkilöstön moniammatilliseen yhteistyöhön on kehitetty uusia malleja sähköisten työskentelyalustojen, kokeilujen ja henkilöstön "kohtaamojen" kautta.	Osallistutaan sähköisten työskentelyalustojen kehittämiseen ja hyödynnetään niitä työskentelyssä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Moniammatillista yhteistyötä on vahvistettu erityisesti Hyvinvoiva Kuopio 2030 -ohjelmavalmistelussa sekä Metsästä kansanterveyttä ja Kulttuuripääkaupunki -hankkeissa. Uusina moniammatillista yhteistyötä edistävinä sähköisinä alustoina ovat toimineet Seinä -portaali, Minna Canth AR-sovellus, Liikkuva Kuopio sekä elokuussa pitäjäraatien käyttöönottona asukkaiden osallistumisen mahdollistava sähköinen kanava.
--	---	--	--

			Uusien sähköisten alustojen kehittämiseen (tarpeiden kartoittaminen mm. hyvinvointitiedolla johtamiseen liittyen) on osallistuttu Hyvinvoiva Kuopio -ohjelmaan, DigiPave/ Sähköinen hyvinvointikertomus -kehittämishankkeisiin, osallisuusportaaliiin sekä Liikkuva Kuopio -portaaliin liittyen. Kehittämiseen on osallistuttu, mutta käyttöön ei ole vielä saatu
Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut ja sairauspoissaolot ovat vähentyneet 2 henkilötyöpäivää/htv.	Toteutetaan yksikkökohtaisia työhyvinvointisuunnitelmia. Suunnitelmien toteutumista arvioidaan säännöllisesti yhdessä koko henkilökunnan kanssa.	Palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Yksikköön on laadittu työhyvinvointisuunnitelma, jonka toteutumista seurataan työpaikkakokouksissa.

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhlö	Seuranta 31.8.
Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa.	Osta verkossa -projektin kautta mahdollistetaan palvelujen maksaminen verkossa. Verkkopalveluja ja e-aineistojen tarjontaa kehitetään.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	■ (etenee hitaasti tai osittain) Ohjatun liikunnan palvelut ovat mukana uudessa Liikkuva Kuopio -portaalissa, jota kehitetään parhaillaan asukkaiden liikkumiseen aktivoimiseksi ja hyvinvoinnin ja terveyden lisäämiseksi. Portaali aktivoi sekä omaehtoiseen, että ohjattuun liikkumiseen. Seinä -portaalia on kehitetty parantamaan liikunta- ja kulttuuritapahtumien saavutettavuutta.
Kehitetään vaikutusten arviointia (yritysvaikutukset yms.).	Osallistutaan vaikutusten arvioinnin kehittämiseen ja laaditaan vaikutusten arvioinnit hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan päätösesityksille.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Lautakuntien päätösesityksillä laaditaan aina vaikutusten arviointi.
Uudistetaan rakenteita ja toimintatapoja maakuntauudistuksen eteneemisestä riippumatta. Varmistetaan, että muutokset henkilöstön ja kuntalaisten kannalta sujuvat jouhevasti palvelutason kärsimättä.	Kehitetään rakenteita ja toimintatapoja asiakkaiden mukaisesti.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Hyvinvointikoordinaattori on työskennellyt 50% maakunnan hyvinvointikoordinaattorina. Työskentely osa-aikaisesti maakunnan hyvinvointikoordinaattorina on jatkunut maakuntauudistuksen tilanteesta riippumatta. Maakunnallinen hyvinvointityö on lisännyt yhteistyötä ja ymmärrystä hyvinvoinnin tilasta maakunnassa ja kartoittanut ja kehittänyt maakunnallisesti hyvinvoinnin edistämisen käytäntöjä maakuntatasolla.

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.
Tilikauden tulos on negatiivinen, mutta paremmalla tasolla kuin -10 milj.€	Lisätään toiminnan tehokkuutta parantamalla tilojen monikäyttöisyyttä, lisäämällä asiakasmääriä ja kehittämällä työprosesseja.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt	☐ (etenee hitaasti tai osittain) Kuvakukon remontti on aiheuttanut kävijämääriin ja niistä saataviin tuloihin merkittävän notkahduksen. Työprosesseja on kehitetty huomioiden taloudellinen tilanne. Ylimääräisiä kuluja on pyritty karsimaan mm. ohjatun liikunnan palveluissa.

Taidepalvelut

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkankaan katsaus ajalta 1.1.-31.8.2019

Toiminta (lyhyesti)

Musiikkikeskuksen tapahtumatuotannon konsertit ja kokoukset sekä orkesterin suunnitellut konsertit ovat toteutuneet.

Kaupunginteatterin kevätkausi on ollut ohjelmistoltaan normaali repertuaariteatterin ohjelmisto. Sitä on sävyttänyt vesivahinko ja sen tuomat muutokset sekä uuden teatterinjohtajan hakuprosessi.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Muutaman henkilön pitkät sairauslomat, orkesterin ohjelmiston ja markkinointikanavien uudistaminen ovat lisänneet Musiikkikeskuksen menoja.

Orkesterin tulotavoitteen saavuttamiseksi ja menoylitysten kattamiseksi orkesterin syksyn pääsylippumyynnin tulisi vilkastua huomattavasti kevään myyntiin verrattuna. Tulotavoitteen saavuttaminen on vielä epävarmaa.

Teatterin kalenterivuodelle 2019 kohdistuu neljä isoa musikaalikokoluokkaa olevaa teosta (Äidinmaa, B. Alban talo, Kolme Iloista Rosvoa sekä Cabaret). Cabaret'n ohjauskustannuksiin teatteri haki sovitusti ystävyyskaupunkimäärärahaa, mutta ei saanutkaan sitä. Palkkamäärärahat eivät riitä.

Tulot jäävät tavoitteesta, koska Äidinmaa ei päässyt tavoitteisiin ja B. Alban talo menestyi tätäkin huonommin.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Orkesterin ilmaiskonsertit ja pienyhtyekokoonpanojen konsertit kouluissa ja laitoksissa ovat tavoittaneet uutta yleisöä. Orkesterin uudistuneella ohjelmistolla, ja mm. nuoriin kohdistuvalla hintapolitiikalla luodaan pohjaa uuden kuulijakunnan rakentumiselle.

Strategiset tavoitteet toteutuvat hyvin, uusien yleisöjen löytäminen ja kasvattaminen yleisöyöntekijävetoisesti, sekä monipuolinen ohjelmistopolitiikka toteutuvat joka tapauksessa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Millaisia toiminnan tai palvelun laatuun liittyviä riskejä tai haasteita operatiivisessa toiminnassa tunnistettu vuoden 2019 kuluessa? Onko havaituissa riskeissä uusia tai ennakoimattomia kohteita?

Nykyinen, soittajamäärältään pienentynyt kaupunginorkesterin kokoonpano on erittäin riskialtis. Muusikoitten sairauslomat aiheuttavat välttämättömän sijaistarpeen ja siten kaksinkertaiset palkkakustannukset.

Vakuuttamisen osalta on havaittu riski, jota emme ilmeisesti pysty jatkossakaan hallitsemaan: mikään vakuutus ei korvaa esitystoiminnan poikkeuksista johtuvia lipputulomenetyksiä (viitaten vesivahinkoon).

Millaisia seuranta- ja raportointimenetelmiä tai muita hyviä käytänteitä palvelualueen oman toiminnan sisäisessä valvonnassa on käytössä?

Teatteri on systemaattisesti kehittänyt myynnin seuranta- ja raportointia ja nopeaa reagointia siihen.

Musiikkikeskuksen tilojen vuokrasopimuksen mukaisesti pääsymaksullisiin tapahtumiin liittyvästä pääsylippumyynnistä vähintään puolet on Musiikkikeskuksen lipunmyynnin kautta. Tilittäessämme tapahtumajärjestäjälle pääsylipputuloa, pidätämme päältä Musiikkikeskukselle kuuluvan vuokran. Näin varmistamme vuokrasaatavat, eikä myyntitappioita tule.

Edellisen osavuosisraportoinnin yhteydessä toimialat raportoivat sopimuksenhallinnan kehitystarpeista. Entä onko käytössänne sopimisten valvontaan ja seurantaan kohdistuvia toimenpiteitä tai käytänteitä, jotka mielestänne ovat erityisen toimivia ja tehokkaita?

Miten palvelualueen omaa riskienhallintaa ja sisäisen valvonnan kehittämistä voitaisi paremmin tukea ja auttaa (konkreettiset ehdotukset)?

Taidepalvelut

2019

1. KASVAVA KUOPIO

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.
Kaupunkikeskustan elinvoima kasvaa (täydennysrakentaminen, tapahtumat ja kaupunkikulttuuri, liike-elämä jne.).	<p>Palveluiden aukioloaikojen kehittämisellä pyritään edistämään keskustan elinvoimaisuutta.</p> <p>Kaupunkikeskusta ja elinkeinoelämää elävöittää kansainvälisen vertailun kestävä kaupunginorkesterin ohjelmisto ja Musiikkikeskuksen monipuolinen tapahtumatuotanto, kaupunginorkesterin kansainvälinen työyhteisö, talossa toimivat oppilaitokset, arkipäivisin ja tapahtumien aikana avoinna oleva kahvila- ja lounasravintola Kanresta ja Musiikkikeskuksen lipunmyyntipiste, josta voi ostaa pääsylippuja Musiikkikeskuksen ja teatterin tapahtumiin.</p> <p>Kaupunginorkesterin yleisötyön ryhmä jatkaa toimintaansa ja kehittää uusia tapoja jalkautua ympäri kaupunkia.</p> <p>Teatteri on Itä-Suomen suurin ammattiteatteri, valtakunnallisesti merkittävimpiä teatteritaloja. Ohjelmistosuunnittelu ja tuotannot ovat kaupungin vetovoimatekijöitä, ja teatteri osaltaan luo elinvoimaa työllistäessään suoraan tai välillisesti kädentaitajia, taiteilijoita, muusikkoja jne. Teatteri kasvattaa valtakunnallista näkyvyyttään ja parantaa kilpailukykyään voimakkaasti kehittyvällä alalla.</p>	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Musiikkikeskuksen tapahtumat ja kaupunginorkesterin konsertit ja jalkautuminen on toteutettu suunnitellusti.</p> <p>Teatteri on laajentanut markkinointinäkyvyyttä mm. Helsingin Sanomiin, puolen sivun mainoksessa nostetaan esiin Kuopiota - imagomarkkinointia.</p>

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Kaupungin tilat ja puistot ovat helposti asukkaiden ja järjestöjen käytössä.	<p>Tilojen monikäyttöisyyttä lisätään, koulutilat (ja asukastuvat) ovat asukas- ja kyläyhdistysten varattavissa veloituksetta.</p> <p>Taidepalvelut vuokraavat tiloja erilaisten tapahtumien käyttöön. Molemmat laitokset ovat mukana kulttuuripolkutoiminnassa tarjoten 7 luokan oppilaille teatteri- ja musiikkiesityksiä. Kulttuuriluotsitoiminnan kautta erityisryhmiin kuuluvia</p>	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Tilavuokrauksen kautta taidepalvelujen tilat ovat olleet erilaisten tapahtumien pitopaikkana.</p> <p>Kaupunginorkesterin kummilapsikonsertit toteutettiin Pippuri Soikoon -lastenkonserttiproduktion yhteydessä. Samoin 7-luokkalaisten musiikkipolku-, koululais- ja palvelutalokonsertit ovat toteutuneet ensimmäisen kolman-</p>
--	--	------------------------------------	---

	<p>henkilöitä tuodaan orkesterin konsertteihin ja teatterin esityksiin</p> <p>Kaupunginorkesterin vuonna 2017 syntyneiden lasten kummilapsitoiminta jatkuu. Orkesteri tarjoaa yleisölle ilmaisia avoimia harjoituksia ja pienyhtyekonsertteja. Opiskelijoille ja alle 20-vuotiaille nuorille tarjotaan konserttipäivän viimehetken konserttilippua sinfoniakonsertteihin.</p> <p>Teatteri on kehittämässä yleisötyötä ja yleisöyöntekijä on aloittamassa ns. jalkatyön, jolla teatteria tehdään tutuksi ja saamme kasvatettua uusia yleisöjä. Ulosvuokrausta kehitetään saadun palautteen ja kysynnän mukaan niin, että peruskorjattu teatteritalo olisi todellinen "kuntalaisten talo".</p>		<p>neksen aikana. Opiskelijoille ja alle 20-vuotiaille suunnattu viimehetken konserttilippu on ollut myynnissä.</p> <p>Yleisöyöntekijä siirtyi koulutoimesta teatterille. Aloitamme perjantai-klubit, ideana olla kaupunkilaisten olohuone ja madaltaa kynnystä tulla teatteriin viihtymään muutenkin kuin teatteriesityksen pariin.</p>
--	--	--	--

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.
<p>Tuetaan ikäihmisten kotona pärjäämistä ja hyvää elämää. Ikäihmiset asuvat tarvettaan vastaavasti – tehostetun palveluasumisen tarjonta varmistetaan yhdessä kumppanien kanssa ja varaudutaan tuleviin tarpeisiin.</p>	<p>Palveluiden järjestämisessä huomioidaan ikäihmiset mm. eläkeläisten hyvinvointikortti, etäyhteydet, kotiin vietävät palvelut.</p> <p>Orkesterin pienyhtyeet vierailevat palvelutaloissa konserttoimassa. Orkesterin mediakorvauksen myötä on mahdollista toteuttaa konserttien streemausta laitoksiin.</p>	<p>Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt</p>	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Kaupunginorkesterin pienyhtyeet ovat vierailleet palvelutaloissa ja sairaalan vuodeosastoilla.</p>

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

<p>Asukkaiden vaikuttamista ja osallistumista omassa elinympäristössä lisätään eri tavoin.</p>	<p>Kehitetään palveluja ja toimintaa yhdessä asukkaiden ja sidosryhmien kanssa.</p> <p>Orkesterin kävijätutkimusten tuloksia hyödynnetään tuotannoissa.</p> <p>Taidepalveluissa selvitetään mm. yleisöraadin käyttöönottoa.</p>	<p>Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt</p>	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Valtakunnallisen Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n tutkimuksen tuloksia on hyödynnetty. Pitäjäraatien kanssa suunniteltu yhteistyötä, toteutus loppuvuodesta.</p> <p>Teatteri teki pitkästä aikaa asiakaskyselyn, jonka tuloksia käymme talon prosesseissa sekä ravintoloitsijan kanssa läpi.</p>
--	---	---	--

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.
Edistetään etätyöskentelyä, verkko-opiskelua ja etäkokouksia.	Hallinto- ja asiantuntijahenkilöstöllä on mahdollisuus etätyöhön soveltuvien osien. Osallistutaan verkkokoulutuksiin ja webseminaareihin. Järjestetään verkkokokouksia ja -seminaareja.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Etätyö on soveltuvien osien käytössä ja sujuu hyvin. Kokouksiin osallistutaan aina kuin mahdollista esim. skypeillä.
Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä. Julkisten tilojen iltakäyttökerhotoimintaan yms. toimintaan.	Palvelujen tarvitsemat tilat suunnitellaan ja varustetaan monikäyttöisiksi ja huolehditaan niiden tehokkaasta käytöstä. Musiikkikeskuksen valolaitteiden muuttaminen energiaa säästäviksi led-valoiksi jatkuu. Kierrätystä ja jätteiden lajittelua tehostetaan koko talon toiminnassa. Vierailevat taitelijat matkustavat pääasiassa yleisillä kulkuneuvoilla. Teatteri pyrkii lisäämään jatkuvasti tilojen ulosvuokrausta. Kehitämme erityisesti lämpiöiden vuokrausta, koska se vaatii vähemmän tekniikkaa ja sen myötä henkilökuntaa.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Toteutamme mainittuja toimenpiteitä.

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Henkilöstön moniammatilliseen yhteistyöhön on kehitetty uusia malleja sähköisten työskentelyalustojen, kokeilujen ja henkilöstön "kohtaamien" kautta.	Musiikkikeskuksessa aloitetaan hallintohenkilöstön työtehtävien uudelleen organisointi ja resurssien riittävyyden selvitys.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	▼ (ei etene / ei alkanut) Aloitetaan syyskuussa.
Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut ja sairauspoissaolot ovat	Toteutetaan yksikkökohtaisia työhyvinvointisuunnitelmia. Suunnitelmien toteutumista arvioidaan säännöllisesti yhdessä koko henkilökunnan kanssa.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Markku Riihisen työhyvinvointiprojekti jatkui 27.8. alkaen, hallintohenkilöstölle ja muusikoille on hankittu uu-

<p>vähentyneet 2 henkilötyöpäivää/htv.</p>	<p>Musiikkikeskuksessa jatketaan v. 2018 aloitettua työhyvinvointiprojektia työfysioterapeutti Markku Riihisen johdolla mikäli anottava kehittämisraha mahdollistaa sen. Henkilöstölle hankitaan uudet työtuolit ja orkesterin kuulosuojaimien liittyviä välineitä.</p> <p>Teatterilla on perinteisesti niin, että 90 %:lla henkilöstöstä on 0 sairauspoissaolopäivää. Vaalimme sitä. Teatteri on laatimassa uuden työhyvinvointisuunnitelman, jossa painotuu yhteishengen kehittäminen ja osallisuuden lisääminen. Teatterilla alkaa lisäksi säännölliset kehonhuoltotunnit (yhteistyössä tanssiteatteri Minimien kanssa) koko henkilöstölle.</p>		<p>det työtuolit. Henkilökohtaisia kuulosuojaimia on hankittu ja lisäksi ostettu orkesterilavalle asetettavia äänisuoja.</p> <p>Minimien vetämät kehonhuoltotunnit ovat toteutuneet ja todettu hyväksi ja sitä yhteistyötä jatketaan syyskaudellakin.</p>
--	--	--	---

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Seuranta 31.8.
<p>Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa.</p>	<p>Osta verkossa -projektin kautta mahdollistetaan palvelujen maksaminen verkossa.</p> <p>Verkkopalveluja ja e-aineistojen tarjontaa kehitetään.</p> <p>Taidepalvelujen lipunmyynti ja internetmyynti jatkuu Lippupiste Oy:n lipunmyyntiohjelman kautta. Tutkitaan konserttien streemausten käytännöntoteutusmahdollisuuksia.</p>	<p>Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt</p>	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Taidepalvelujen pääsylippujen ostaminen verkosta on mahdollista.</p> <p>Streemausmahdollisuuksien käyttöönotto on vielä kesken.</p>

4.3. Kestävä talous

<p>Tilikauden tulos on negatiivinen, mutta paremmalla tasolla kuin -10 milj.€</p>	<p>Lisätään toiminnan tehokkuutta parantamalla tilojen monikäyttöisyyttä ja lisäämällä asiakasmääriä.</p> <p>Musiikkikeskuksen ja teatterin tiloja vuokrataan ulkopuolisille tapahtumajärjestäjille. Järjestetään vetovoimaisia konsertteja ja teatteriesityksiä ja hyödynnetään yhteistyökumppanuuksia.</p>	<p>Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt</p>	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Toteutamme mainittuja toimenpiteitä.</p>
---	--	---	--

410004 Hyvinvoinnin edist.palvelual.

Toteuma: tammi-elo 2019

Tili	2018	Tot.%	2019	TA:N Tot.%	TP 2018	TA 2019	Tot.ennuste 2019	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Myyntituotot	734 625	56,0	798 595	56,6	1 311 396	1 410 072	1 355 525	-54 547	96,1	44 129	3,4
Maksutuotot	2 741 386	58,9	2 569 907	54,1	4 652 036	4 747 555	4 555 968	-191 587	96,0	-96 068	-2,1
Tuet ja avustukset	608 360	97,2	747 430	164,8	625 810	453 517	736 605	283 088	162,4	110 795	17,7
Vuokratuotot	1 161 622	55,4	1 402 505	61,2	2 095 899	2 293 406	2 309 323	15 917	100,7	213 424	10,2
Muut tuotot	598 876	107,2	535 555	108,9	558 642	491 604	586 129	94 525	119,2	27 486	4,9
Käyttöomaisuuden myyntivoitot		0,0		0,0	17 411		0	0	0,0	-17 411	-100,0
Muut toimintatuotot	598 876	104,0	535 555	108,9	576 053	491 604	586 129	94 525	119,2	10 076	1,7
Toimintatuotot	5 844 869	63,1	6 053 992	64,4	9 261 195	9 396 154	9 543 550	147 396	101,6	282 355	3,0
Palkat ja oikaisuerät	-10 074 126	65,7	-10 250 198	64,5	-15 341 838	-15 888 502	-15 893 834	-5 332	100,0	-551 995	3,6
Muut	-389 554	65,4	-334 033	63,1	-595 882	-529 496	-524 012	5 484	99,0	71 870	-12,1
Eläkekulut	-2 199 181	65,7	-2 245 249	63,9	-3 347 442	-3 512 626	-3 464 193	48 433	98,6	-116 751	3,5
Henkilöstökulut	-12 662 862	65,7	-12 829 479	64,4	-19 285 163	-19 930 624	-19 882 038	48 586	99,8	-596 876	3,1
Asiakaspalvelujen ostot	-406 619	66,7	-411 356	66,3	-609 891	-620 764	-616 944	3 820	99,4	-7 053	1,2
Muiden palvelujen ostot	-3 519 699	59,7	-3 845 995	65,3	-5 893 618	-5 893 318	-6 284 707	-391 389	106,6	-391 089	6,6
Palvelujen ostot	-3 926 318	60,4	-4 257 351	65,4	-6 503 509	-6 514 082	-6 901 651	-387 569	105,9	-398 142	6,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 001 059	56,1	-1 034 049	63,2	-1 783 072	-1 636 449	-1 760 811	-124 362	107,6	22 260	-1,2
Avustukset	-2 664 558	65,7	-2 901 284	73,8	-4 056 016	-3 932 304	-4 011 768	-79 464	102,0	44 248	-1,1
Muut vuokratulut	-154 925	50,2	-154 509	49,3	-308 880	-313 214	-256 367	56 847	81,9	52 513	-17,0
Sisäiset vuokratulut	-9 418 361	65,9	-9 940 557	65,4	-14 299 323	-15 192 383	-15 209 699	-17 316	100,1	-910 376	6,4
Vuokratulut	-9 573 286	65,5	-10 095 065	65,1	-14 608 203	-15 505 597	-15 466 065	39 532	99,7	-857 863	5,9
Muut kulut	-92 640	50,2	-93 886	61,0	-184 645	-154 029	-145 249	8 780	94,3	39 396	-21,3
Muut toimintakulut	-92 640	50,2	-93 886	61,0	-184 645	-154 029	-145 249	8 780	94,3	39 396	-21,3
Toimintakulut	-29 920 723	64,5	-31 211 115	65,5	-46 420 607	-47 673 085	-48 167 584	-494 499	101,0	-1 746 977	3,8
Toimintakate	-24 075 855	64,8	-25 157 123	65,7	-37 159 412	-38 276 931	-38 624 034	-347 103	100,9	-1 464 621	3,9

TOIMINTA JA TALOUS - TOIMINTA JA TALOUS JA KORJAAVAT TOIMENPITEET

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen ennuste ylittää talousarvion n. 350 000 € (100,9 %).

Ylitys koostuu kolmesta tekijästä:

-Teatterin tulotavoite alittuu n. 150 000 €, joka johtuu alkuvuodesta sattuneesta vesivahingosta. Alkuvuodesta jouduttiin vesivahingon vuoksi perumaan useita näytöksiä. Tulotavoitteen alittumiseen vaikuttaa myös Äidinmaa ja Bernarda Alban talon - esitysten myynti, jotka eivät ole toteutuneet tavoitteiden mukaisesti.

- Musiikkikeskuksen toimintakulujen ennustetaan ylittyvän n. 120 000 €, ylitys koostuu tilapäisten muusikoiden palkkamenoista, joita on palkattu vakinaisen henkilöstön sijaiseksi pitkien sairauslomien vuoksi. Myös orkesterin konserttikohdaiset tuotantokustannukset ovat nousseet.

- Kuntolaakson pysäköintilaitoksen vuokrat lähtevät kirjautumaan liikuntapaikkapalveluiden vuokriin 1.9.2019 lukien, yhteensä 183 800 € (45 950 € x 4 kk) .

Osa ylityksistä saadaan katettua mm. Lippumäen ylipainehallin vuokraan varatulla määrärahalta, hallin käyttöönotto on siirtynyt aiemmin suunnitellusta aikataulusta.

Ylityksistä tullaan tekemään talousarviomuutosesitys.

TALOUSARVION PITÄVYYS - TALOUSARVION PITÄVYYTEEN LIITTYVÄT RISKIT

Musiikkikeskuksen osalta on myös haasteita orkesterin tulotavoitteen saavuttamisessa, ennuste tältä osin on kuitenkin vielä tässä vaiheessa talousarvion mukainen.

PALVELUJEN OSTOT - PALVELUJEN OSTOJEN JA HENKILÖTYÖVUOSIEN KEHITTYMINEN

Henkilötyövuosien määrä (265 htv) on vähentynyt edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna 7,5 henkilötyövuotta. Vähennystä on tapahtunut kirjastopalveluissa 0,9, liikuntapaikkapalveluissa 0,7, kansalaisopistossa 0,3, teatterissa 8,6 ja musiikkikeskuksessa 0,2. Vastaavasti lisäystä on museopalveluissa 0,3 ja kansalaistoiminnan palveluissa 3.

Sairauspoissaolojen määrä (11,7 pv/htv) on lisääntynyt edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan 1,3 pv/ htv. Lisäystä on tapahtunut liikuntapaikkapalveluissa 3,5, kansalaisopistossa 1,6, teatterissa 0,8 ja musiikkikeskuksessa 6,4, vähennystä on tapahtunut kirjastossa 0,4, museoissa 0,2, kansalaistoiminnan palveluissa 2,9 ja tukipalveluissa 3,3.

Investointiosan seuranta 31.8.2019 ja ennuste vuodelle 2019

TA 2019 (1.000 €)	TOT 31.8. (1.000 €)	ENN 2019 (1.000 €)
----------------------	------------------------	--------------------------

KONEET JA KALUSTO

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta (bruttositova)

Tulot	0		
Menot	-931	-321	-931
Netto	-931	-321	-931

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen kalustohankintoihin mm. musiikkikeskuksen ja teatterin valo- ja äänikaluston uusiminen, kirjastojen kalustaminen, museoiden näyttelyvarusteiden, opastetaulujen, viitoitusten sekä laitteistojen uusiminen sekä kansalaisopiston luokkien kalustus ja av-laitteistojen uusinta

Toteuma ja poikkeamat:

Toteumaennuste on talousarvion mukainen. Teatterin valaisinkalusto ym. laitteet ja kalusteet jo hankittu mutta suurin osa hankinnoista tullaan tekemään loppuvuoden aikana mm. musiikkikeskuksen valohallin kalusteet sekä kirjastojen kalustaminen ja museoiden näyttelyvarusteiden ja opastetaulujen uusiminen.

MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET (bruttositova)

Tulot	0		
Menot	-50	-33	-50
Netto	-50	-33	-50

Museon kokoelmien kartuttamiseen ja kehittämiseen, taideomaisuuden ylläpitoon

Toteuma ja poikkeamat:

Toteumaennuste on talousarvion mukainen

Mittaristo 2019

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Avainprosessi: **Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Kirjastopalvelut 1)	Fyysiset kirjastokäynnit	1 246 123	1 384 764	1 350 000	1 250 000
	Verkkoasiointitapahtumat (kirjaston ulkopuolella tapahtunut asiointi)	478 468	521 385	500 000	550 000
	Kirjaston aukiolotunnit	24 442	29 701	31 000	35 000
	Lainojen kokonaismäärä	2 030 769	2 082 540	2 075 000	2 075 000
	Nettokustannukset/laina	2,8	2,8	2,8	2,8
	Kirjastojen tilojen määrä m ²	11 136	10 055	10 119	9 669
Museopalvelut	Museokohteiden kävijämäärä 2)	75 172	78 139	45 000	45 000
	Museokohteiden aukiolotunnit 2)	5 135	4 782	4 400	4 400
	Järjestetty kokoelma-aineisto kpl	1 964 334	2 014 677	2 039 800	2 039 800
	Nettokustannus €/as	25,6	27,3	26,6	27,3
	Museoiden tilojen määrä m ²	9 691	9 700	9 000	9 043
Liikuntapaikka-	Liikuntapaikkojen käyntikerrat 3)	1 313 944	1 280 118	1 300 000	1 300 000
palvelut	Liikuntapaikkojen tilojen määrä m ²	52 700	64 532	57 783	57 783

1) Luvut sisältävät Kuopion lisäksi Kaavin ja Tuusniemen kirjastojen tunnusluvut. Pääkirjasto toimii supistetussa tiloissa museon remontin ajan, mikä voi vaikuttaa kävijämääriin.

2) Kuopion museo suljettuna v. 2019 (peruskorjaus ja laajennus)

3) Liikuntapaikkojen käyntikerrat sisältävät sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen sekä kaupallisten tilaisuuksien kävijät

Avainprosessi: **Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Kansalaistoiminnan	Kulttuuri- ja liikuntaryhmiin osallistuneet 1)	107 395	94 137	105 000	90 000
aktivointi	Kino-Kuvakukon ja Nielsiän Mantun kävijöiden lukumäärä	39 447	28 663	31 000	14 500
	Yleis- ja erityisavustukset €/as	25,7	27,51	28,35	29,01
	Asukastupaverkosto, asukastupien lukumäärä	10	11	12	12
	Asukastupien kävijämäärä	79 888	79 718	82 000	80 000
	Asukastupien työllistämisaikutus (henkilöä / htv) 2)	125/27	159/21	122/24	122/24
	Kansalaistoiminnan aktivoimisen tilojen määrä m ²	2 836	3 127	2 894	3 280
Kansalaisopisto 3)	Kansalaisopiston opiskelijamäärä (brutto)	24 335	24 538	24 700	24 600
	Kansalaisopiston opetustuntien lukumäärä	45 306	44 257	45 000	45 000
	Kansalaisopiston nettokustannus €/h (ilman valt.osuuksia ja työll.)	66,3	72,72	73,08	72,95
	Kansalaisopiston tilojen määrä m ²	3 484	3 528	3 550	3 638

1) Kulttuuriin - ja liikuntaan aktivointiin lasketaan em. ryhmiin osallistuneet sekä liikunta- ja kulttuuripolkuun osallistuneet

2) Asukastupatoiminta: palkkatukityöllistetyt, työharjoittelijat, työvalmennuksessa olevat sekä kuntouttavassa työtoiminnassa olevat.

3) TP-2018 opetustuntien lukumäärän pieneminen johtuu työvoimapolitiittisen maahanmuuttajakoulutuksen loppumisesta. K-opiston mittarit ovat vuositasen mittareita. Opiskelijoiden ja opetustuntien lukumäärät eivät sisällä kansalaisopiston tapahtumien (näyttelyt, konsertit, erilaiset esitykset) osallistujia ja tunteja.

Avainprosessi: **Taidepalvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Kaupunginteatteri	Teatterissa kävijöiden lukumäärä	76 116	81 502	75 000	75 000
	Nettokustannukset / katsoja	63,01	60,9	64,23	64,23
	Näytäntöjen lukumäärä	372	366	300	300
	Kaupunginteatterin tilojen määrä m ²	7 982	7 982	7 982	7 982
Musiikkikeskus	Kävijöitten lukumäärä	114 176	45 775	115 000	115 000
	Tapahtumien lukumäärä	720	148	720	750
	Nettokustannukset / kävijät	2,7	9,2	5,8	5,8
	Musiikkikeskuksen tilojen määrä m ²	5 760	5 760	5 760	5 760
Kaupunginorkesteri	Konserttien kokonaislukumäärä	185	169	96	100
	Kuulijoiden kokonaislukumäärä	46 646	50 568	35 000	30 000
	Nettokustannukset / kuulijat	62,5	61	93,9	110,5

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue		TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Henkilöstömittarit	Henkilöstötyövuodet, htv (ilman työllisyysvaroin palkattuja)	431,0	437,4	414,9	414,9
	Sairauspoissaolot, pv/htv	12,4	10,7	9,8	9,8
	Tapaturmapoissaolot, pv/htv	0,6		0,6	0,6